

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

27 02 20 18 р.

м. Київ

№ 205

Про організаційні питання проектування інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних діяльності у сфері вищої освіти

Відповідно до підпунктів 9, 78 пункту 4 та пункту 6 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 № 630, а також відповідно до Меморандуму між Американськими радами з міжнародної освіти: ACIR\Accels та Міністерством освіти і науки України про впровадження проекту «Альянс сприяння прозорому управлінню освітою в Україні (Альянс УТЕМА)» від 20 липня 2016 року з метою ефективного управління вищою освітою та оптимізації формування державної фінансової звітності за результатами діяльності у сфері вищої освіти

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Концепцію створення інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти, що додається.
2. Утворити робочу групу з розробки Технічних вимог до інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти у складі, що додається.
3. Затвердити Порядок роботи робочої групи з розробки Технічних вимог до інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти, що додається.
4. Робочій групі до 02 квітня 2018 року розробити та подати на затвердження Технічні вимоги до інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти.
5. Контроль за виконанням наказу покласти на першого заступника Міністра Ковтуця В. В.

Міністр

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки
України

24 02 2018 № 205

КОНЦЕПЦІЯ

створення інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти

I. Вступ

1.1. Існуюча система управління вищою освітою в Україні є недостатньо відкритою – заклади вищої освіти та громадськість не мають зручного доступу до інформації та аналітики, які відображають стан і тенденції в вищій освіті, її фінансове забезпечення. Також, це значно ускладнює реформування сфери вищої освіти та запровадження прогресивної моделі фінансування закладів вищої освіти.

1.2. У сфері вищої освіти України загострюється проблема підвищення ефективності використання бюджетних коштів та покращення якості освітніх послуг. Серед інших питань, які також потребують вирішення, є: зменшення кількості достатньо підготовлених абітурієнтів для вступу до закладів вищої освіти внаслідок зміни демографічної ситуації та підвищення конкуренції з боку закордонних закладів вищої освіти; складність передбачення розвитку українського ринку праці та потреб вітчизняної економіки, а тому і проблематичність визначення необхідних галузей знань, спеціальностей, рівнів підготовки фахівців в українській вищій школі; недостатність диверсифікації освітніх програм; відсутність належного рівня академічних свобод, а також умов для індивідуалізації навчальних траєкторій здобувачів вищої освіти. Існуюча на сьогодні система державного замовлення є недостатньо науково обґрунтованою та має ознаки «ручного» розподілу. Всі ці виклики особливо актуалізують необхідність створення відкритої інтегрованої інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти (далі - Система), що є необхідною умовою переходу до децентралізованої державно-громадської моделі управління вищою освітою на основі системи відкритих доказових даних.

1.3. Державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики» Міністерства освіти і науки України є відповідальною установою за впровадження гранту Світового банку № TF0A4096 «Проект зміцнення науково обґрунтованої розробки державної політики на основі освітньої статистики та аналітики». Цей грант дає можливість модернізувати Державну інформаційну систему освіти - сукупність апаратно-програмних засобів для формування єдиного інформаційного простору статистики і аналітики загальноосвітніх навчальних закладів України. Подальшим перспективним завданням Інституту буде формування єдиної бази даних освітньої статистики та аналітики для всіх рівнів освіти. Окрім того, фахівці Інституту мають досвід мануального опрацювання форм фінансово-господарської звітності закладів вищої освіти. Зважаючи на це, державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики»

Міністерства освіти і науки України може бути реципієнтом міжнародної технічної допомоги, технічним адміністратором та власником Системи після її створення. Головним бенефіціаром результатів впровадження Системи є Міністерство освіти і науки України (далі - МОН).

II. Зміст та завдання Системи

2.1. Електронна система щодо збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти – це сукупність програмно-апаратних засобів, що дають змогу забезпечити збір показників та інформації, необхідних МОН для прийняття ефективних та обґрунтованих рішень в сфері управління вищою освітою. Головне джерело появи первинних даних в Системі – заклади вищої освіти.

Інформація в системі повинна бути достовірною, повною, доступною для суспільства та державних органів управління освітою. Система має функціонувати на безоплатній основі.

2.2. Система має забезпечити оперативний збір, обробку та зберігання інформації, яка відображає фінансове забезпечення та стан сфери вищої освіти на основі головного довідника - реєстру закладів вищої освіти. Такий реєстр планується автоматично отримувати і актуалізовувати в рамках узгодженого протоколу з технічним адміністратором ЄДЕБО.

2.3. Передбачається реалізація відкритого доступу зацікавлених осіб до даних та аналітики Системи за допомогою «Open DATA» порталу Інституту освітньої аналітики (розгортання такого порталу планується в межах гранту Світового банку № TF0A4096 «Проект зміцнення науково обґрунтованої розробки державної політики на основі освітньої статистики та аналітики»).

2.4. Структура бази даних Системи розробляється фахівцями Інституту освітньої аналітики спільно з відповідальною експертною робочою групою МОН та погоджується керівництвом МОН.

2.5. Серед основних завдань, які мають виконуватись із використанням Системи, є:

збір достовірних, актуальних доказових фінансових та інших даних за затвердженою МОН системою показників;

формування масиву необхідної фінансової та оперативної статистичної інформації в розрізі окремих закладів вищої освіти, курсів, галузей знань, спеціальностей та напрямків підготовки;

аналіз фінансової забезпеченості закладів вищої освіти, аналіз ефективності використання бюджетних коштів;

планування видатків на вищу освіту, зокрема через забезпечення розрахунку фактичної та планової вартості освітньої послуги;

аналіз та прийняття рішень щодо покращення доступності та якості вищої освіти.

2.6. Окремим важливим питанням, яке потребує ідентифікації підходів до вирішення, є можливість формування форм офіційної статистичної звітності (в т.ч. фінансової) та її прямої передачі до ДССУ.

2.7. Передбачається, що Система буде здійснювати автоматичне формування звітності з необхідною інформацією та її пряму передачу в Державну казначейську службу України й, за необхідності, в інші державні установи.

2.8. Система повинна забезпечувати можливість оперативного моніторингу за діяльністю закладів вищої освіти. Система має містити засоби налаштування для адаптації до змін статистичних форм та розширення переліку інформації, що надається закладами вищої освіти. Робота Системи має базуватись на однорідному інтерфейсі, із використанням загальноприйнятих і загальнозрозумілих термінів, мнемонічних і графічних позначень.

2.9. Передбачається, що Система буде функціонувати в межах наявних серверних потужностей Інституту освітньої аналітики, яких, після посилення в межах гранту Світового банку № TF0A4096 «Проект зміцнення науково обґрунтованої розробки державної політики на основі освітньої статистики та аналітики», буде достатньо для підтримки Системи та Державної інформаційної системи освіти при недопущенні обмежень працездатності будь-якої з систем.

III. Властивості Системи

3.1. Веб-орієнтована розробка, що відповідає сучасним тенденціям та викликам суспільства (доступність в будь-який час та в будь-якому місці, легкість адміністрування та поновлення, полегшений рефакторинг у майбутньому, можливість створення портативної та мобільної версій доступу).

3.2. Варіативне конструювання форм (зменшення витрат часу та коштів на можливі зміни, доопрацювання, в т.ч. зміна та додавання функціоналу без звернення до розробників та заміни висхідного коду).

3.3. Можливість налаштування різнопланових функціоналів для різних рівнів адміністрування.

3.4. Потужне статистичне ядро (із вбудованими системами серверної обробки інформації, системами прийняття рішень для надання інформації в широкому спектрі профілів).

3.5. Збір та обробка фінансової та іншої інформації в розрізі закладів вищої освіти.

3.6. Регламентовані інтерфейси обміну інформацією з іншими установами та організаціями для забезпечення інтегрованості системи з іншими освітніми базами даних.

3.7. Максимальна медійність інтерфейсу, можливість надання різноманітної інформації зручними та ефективними методами для реалізації принципів відкритості та прозорості.

3.8. Технічна можливість реалізації голосування, анкетування, опитування для користувачів різних рівнів для збору оперативної інформації, якої немає в установлених формах.

3.9. Захищеність системи від зовнішніх втручань.

3.10. Валідизація первинних даних, які вносяться через WEB-портал Системи, за допомогою накладання електронного цифрового підпису керівником закладу вищої освіти.

IV. Переваги Системи

4.1. Реалізація електронного потоку оперативних даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти робить процес збору даних значно швидшим, більш послідовним і надійним, створюючи об'єднану базу фінансових (статистичних) даних вищої освіти зі зручним середовищем для різних споживачів, електронним збором даних і їх обробкою в деталізованому форматі замість поточної застарілої практики використання агрегованих паперових статистичних таблиць збору даних і практики введення даних вручну.

4.2. Візуалізація динаміки та побудова індикаторів на основі аналізу даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти робить відповідну інформацію доступною у форматі, прийнятному для аналізу ефективності заходів освітньої політики, планування і моніторингу, а також визначення напрямів розвитку системи вищої освіти.

4.3. Постачання/запит використовуваних даних (в тому числі в форматі концепції «Open DATA») — передбачає створення управлінського інструменту для ухвалення обґрунтованих рішень на рівні вищої освіти та забезпечення вільного доступу до відповідних фінансових (статистичних) даних всіх зацікавлених в цьому фізичних та юридичних осіб.

V. Підхід до створення і запуску Системи та очікуванні результати

5.1. Обговорення та створення найбільш повного та вичерпного технічного завдання до проекту (залучення кращих експертів, які мають очолювати розробку технічного завдання, формування методологічної частини Системи).

5.2. Приведення у відповідність до чинного законодавства правових документів, що стосуються Системи. Створення, за потреби, інших актів, які регламентують роботу Системи, її взаємодію з іншими освітніми базами даних.

5.3. Розробка програмного забезпечення, формування матеріально-апаратної бази та тестування (на прикладі декількох закладів вищої освіти) Системи.

5.4. Врахування результатів тестування та запуск Системи.

В.о. директора департаменту
вищої освіти

А. В. Рибалко

Додаток
до наказу Міністерства освіти і науки
України

27 02 2018 № 205

Склад

робочої групи з розробки Технічних вимог до інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти

№	Прізвище, ім'я	Посада, установа
1.	Ковтунець Володимир	перший заступник Міністра освіти і науки України, голова робочої групи
2.	Лондар Сергій	в.о. директора ДНУ «Інститут освітньої аналітики», заступник голови робочої групи
3.	Антонова Іванна	старший спеціаліст Проекту УТЕМА, Американські ради з міжнародної освіти, секретар робочої групи
4.	Ісаєва Ірина	начальник відділу середньострокового прогнозування та поточного планування фінансів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації департаменту економіки та фінансування МОН
5.	Кашперський Володимир	головний спеціаліст відділу інформаційно-аналітичної роботи департаменту вищої освіти МОН
6.	Литвинчук Андрій	заступник директора з науково-організаційної роботи ДНУ «Інститут освітньої аналітики»
7.	Гапон Валентина	начальник відділу інформаційно-аналітичних систем ДНУ «Інститут освітньої аналітики»
8.	Стадний Єгор	старший аналітик Аналітичного центру CEDOS
9.	Хруслова Надія	начальник планово-фінансового відділу Харківського національного університету ім. В. Каразіна (за згодою)
10.	Дроздов Віктор	начальник навчально-методичного відділу Ізмаїльського державного гуманітарного університету (за згодою)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки
України

_____ 2018 № _____

ПОРЯДОК

роботи робочої групи з розробки Технічних вимог до інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти

I. Загальні положення

1.1. Робоча група з розробки Технічних вимог до інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти (далі – Робоча група) є тимчасовим консультативно-дорадчим органом Міністерства освіти і науки України (далі - МОН).

1.2. Робоча група у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України і постановами Верховної Ради України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства, а також цим Порядком.

1.3. Рішення про утворення та припинення діяльності Робочої групи приймає Міністр освіти і науки України. Склад Робочої групи визначається з урахуванням пропозицій державних установ, громадських та міжнародних організацій, що працюють у сфері освіти і науки, державних підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління МОН, та затверджується наказом МОН.

1.4. Робоча група здійснює свою діяльність на громадських засадах.

1.5. Основним завданням Робочої групи є розробка Технічних вимог до інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти.

II. Функції Робочої групи

2.1. До функцій Робочої групи належить:

обговорення, надання пропозицій, пошук рішень, що сприятимуть розробці Технічних вимог до інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти.

аналіз нормативно-правової бази;

розгляд інших питань, пов'язаних з реалізацією завдань, покладених на Робочу групу.

III. Склад Робочої групи

3.1. Робоча група утворюється у складі голови, заступника голови, секретаря та членів групи.

3.2. Робочу групу очолює голова (при його відсутності – заступник голови), який організовує діяльність Робочої групи.

IV. Права голови Робочої групи

4.1. Голова Робочої групи має право:

взаємодіяти в установленому порядку з державними органами, органами місцевого самоврядування, закладами, установами та організаціями з питань збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти;

отримувати в установленому порядку від державних органів та органів місцевого самоврядування, науково-дослідних установ, закладів освіти і науки необхідну інформацію в межах своєї компетенції;

запрошувати на засідання Робочої групи провідних фахівців державних установ, громадських та міжнародних організацій, що працюють у сфері освіти і науки в Україні;

у разі потреби залучати експертів для аналізу ситуації щодо розробки Технічних вимог до інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти;

подавати в установленому порядку Міністру пропозиції з питань розробки Технічних вимог до інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти;

співпрацювати з міжнародними та громадськими організаціями, що працюють у сфері освіти і науки в Україні.

V. Організація діяльності Робочої групи

5.1. Організація діяльності Робочої групи визначається цим Порядком. Організаційною формою роботи Робочої групи є засідання, які проводяться за необхідності, але не рідше одного разу на місяць.

У разі потреби, за рішенням голови Робочої групи можуть проводитись розширені та виїзні засідання Робочої групи.

5.2. Діяльність Робочої групи здійснюється для реалізації мети її створення, а саме з розробки Технічних вимог до інформаційної системи збору та аналізу фінансових даних за результатами діяльності у сфері вищої освіти.

5.3. Голова Робочої групи (при його відсутності – заступник голови) визначає дату, час, місце проведення та порядок денний засідання Робочої

групи, про що секретар Робочої групи інформує членів Робочої групи шляхом надсилання електронного повідомлення не пізніше, ніж за 7 днів до чергового засідання.

5.4. Додаткові питання для розгляду на засіданні Робочої групи за поданням її членів можуть бути включені до порядку денного за рішенням її голови (при його відсутності – заступником голови) не пізніше, ніж за 5 днів до чергового засідання.

5.5. Рішення Робочої групи оформлюються протоколом, який підписує голова та всі присутні на засіданні члени Робочої групи.

5.6. Рішення Робочої групи мають рекомендаційний характер.

VI. Порядок проведення засідання Робочої групи

6.1. Засідання Робочої групи проводить її голова, у разі його відсутності – заступник голови за погодженням з головою Робочої групи. Засідання вважається правомочним, якщо у ньому беруть участь не менше, ніж дві третини від загальної кількості членів Робочої групи.

6.2. Порядок денний засідання та рішення Робочої групи затверджується членами Робочої групи шляхом голосування. Члени Робочої групи беруть участь у засіданнях особисто. Члени Робочої групи та особи, запрошені для участі у розгляді окремих питань, беруть участь в їх обговоренні, вносять пропозиції.

6.3. Рішення Робочої групи приймається з кожного питання порядку денного засідання відкритим голосуванням.

6.4. Рішення Робочої групи вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість присутніх на засіданні членів Робочої групи. При рівності голосів «за» і «проти» вирішальний голос належить головному на засіданні Робочої групи.

В.о. директора департаменту
вищої освіти

А. В. Рибалко